

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izbija razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Vansittart

Romunske, egiptске, španske in druge zadeve so premaknile pozornost širše javnosti od pomembnih sprememb, ki so bile nenadno izvršene v Foreign Office. Tu ne gre le za spremembe osebnega značaja, ampak je v vsem tem globlji smisel nečesa, kar ni več osebno, ampak kar že sega v sistem. Te spremembe so veren odraz silne prilagodljivosti in prožnosti angleške diplomacije in politike, ki je znova krepko podkrepila ta svoj sloves.

Včeraj smo poročali o imenovanju Roberta Vansittarta za diplomatičnega svetovalca britanske vlade v dejanskem svojstvu drugega zunanjega ministra. V zvezi s tem imenovanjem je vzvalovala množica najraznovrstnejših ugibanj in kalkulacij, ki se tičejo preusmeritve britanske zunanje politike v smislu večjega zblizanja med Anglijo in Nemčijo. Prav ničesar ni mogoče v diplomaciji ali politiki zadržno ugotavljati ali fiksirati, vendar pa bi moglo vsekakor zanimivo ozadje te spremembe marsikaj osvetliti in pojasniti.

Dosedanji stalni in dejanski šef britanskega zunanjega ministrstva ter istočasni vodja angleškega Intelligence Service sir Robert Vansittart je namreč znan ekspert francoske smeri v Angliji. V zadnjih mesecih pa se je pojavil v gotovih konservativnih krogih odpor proti tej brezpogojni »francoski smeri«. Ta odpor se je zrcalil v konkretnih zahtevih teh krogov, da se morata germano- in italofobski Eden ter Vansittart izločiti, da se potem lahko prične uveljavljati iz Foreign Office nova smer zblizanja ter pobotanja z Nemčijo. Zaenkrat beležijo ti berlino-filski krogi edini uspeh v Halifaxovem potovanju v Berlin, ki pa je ob Halifaxovi vrnitvi ter obisku predsednika francoske vlade Chautempsa in zunanjega ministra Delbosa v Londonu precej vidno skopnel. Ni pa računati, da bi ti Nemčiji naklonjeni krogi v svojih težnjah popustili, četudi pomeni pritegnitev Roberta Vansittarta v vlado nov težak udarec germanofilski sredini v Londonu, kar priča tudi okolnost, da ni poslov v zunanjem ministrstvu kakor običajno prevzel Halifax, ampak Chamberlain sam.

Vansittartovo imenovanje pa ima tudi svoje povsem jasne, stvarne, tehtne razloge. V Chamberlainovi bližini zatrjujejo namreč, da sta se Chamberlain in Eden sporazumela k temu sklepu radi vse bolj naraščajočih nalog Foreign Office, ter radi množicega se dela, tako da sta bila Eden in Vansittart nemalokrat oba izven angleških meja.

Vansittartovo ime ni bilo sicer široki evropski javnosti še dobro znano. Danes je njegov sloves prodrl v ves širni svet. Pozornost je zbudil že kot član britanskega zastopstva v Versaillesu. Stanley Baldwin je bil, ki ga je dvignil, ko

Hrušč in trušč v egiptškem parlamentu

LONDON, 4. januarja. Iz Kaira poročajo, da je nastal v egiptškem parlamentu velik hrušč in trušč, ko se je bivši ministrski predsednik Nahas paša prijavil k besedi. Predsednik parlamenta ni hotel dati Nahas paši besede, nakar so se dvignili poslanci vaflovci, ki niso pustili predsedniku parlamenta govoriti. Nato je predsednik parlamenta pozval parlamentarne straže, da izpraznijo galerijo in da pogasijo luči. Navzlic temi se je v parlamentu hrušč in trušč nadaljeval ter je prišlo do izičnih spopadov. Vsi dohodi k parlamentu so bili zasedeni, v bližnjih ulicah so bili stražniki z jeklenimi čeladami.

Še 4000 italijanskih vojakov - 40.000 padlih...

LONDON, 4. januarja. »Daily Herald« poroča iz Gibraltarja, da je prispelo v Puerto Del Santa Maria pri Cadixu 4000 italijanskih vojakov, ki so bili takoj transportirani na terujsko fronto, kjer je na obeh straneh padlo 40.000 vojakov. V Ceuto je prispelo 100 italijanskih letal,

ki bodo vršila službo v Maroku.

PARIZ, 4. januarja. Po poročilih iz Spanije se borbe za Teruel srdito nadaljujejo. Po poročilih iz Barcelone so republikanske čete obkolile del Francove posadke, dočim drugi del posadke še odpor.

Kralj Karol II. v London!

BUKAREŠTA, 4. januarja. Senzacija je zbudila v tukajšnjih diplomatičnih krogih vest, da bo kralj Karol v kratkem odpotoval v London. Istočasno je predsednik vlade Octavijan Goga izjavil pred

novinarji, da bo njegova vlada poglobila ter izboljšala odnose med Romunijo in Veliko Britanijo. V dokaz tega bo kralj Karol romunski v kratkem odpotoval v London.

Mehanizacija britanske vojske koncem leta 1938 gotova!

LONDON, 4. januarja. »Daily Herald« poroča, da bo angleški vojni minister v kratkem objavil dalekosežno odredbo, ki se tiče mehanizacije angleške vojske. Vse priprave so že končane, tako da se bo do konca 1938 lahko izvedlo nameravano oboroževanje. Novi načrt predvideva: 1. Polovica vseh bataljonov bo oborožena z lahkiimi strojnimi. 2. Gradnja stotin novih tankovnih topov. 3. Motorizacija topništva. 4. Oborožitev kopnenih armij z največjimi protiletalskimi topovi.

PARIZ, 4. januarja. V tukajšnjih krogih ponovno razpravljajo o »evropskih pogajanjih«, ki naj bi se znova pričela ob začetku novega leta. Pariški listi objavljajo navodni angleški mirovni načrt, ki

ga je sestavil predsednik britanske vlade Chamberlain in ki vsebuje pet točk: Potreba splošnega gospodarskega dogovora vseh evropskih držav na podlagi ugotovitev, ki jih je napravil bivši belgijski ministrski predsednik Van Zeeland. 2. Formiranje posebnega »evropskega direktorija« pod vodstvom predstavnikov vlad Francije, Anglije, Nemčije ter Italije. 3. Popolna izločitev političnih določb versajske mirovne pogodbe ter reforma pakta Društva narodov. 4. Sestanek kolonialne konference v svrhu proučitve nemških kolonialnih zahtev. 5. Omejitve oboroževanja v najpoznejše petih letih, to je do končanega oboroževalnega programa Velike Britanije.

Eden se je sestel z Delbosom

PARIZ, 4. januarja. Semkaj je prispel britanski zunanji minister A. Eden, ki je konferiral s francoskim zunanjim ministrom Delbosom. Eden je nadaljeval pot v Cannes, kjer bo na počitnicah, in se bo

ob vrnitvi v London sestel v Parizu s predsednikom francoske vlade Chautempsom in zunanjim ministrom Delbosom.

Palestina v sabotažnem valu

JERUZALEM, 4. januarja. Sabotažni val je udaril zopet na plan in je bilo izvršenih več napadov na železnice. Pri- ga je napravil za svojega prvega tajnika. Ko je Baldwin sledil MacDonald je leta prevzel R. Vansittarta, ki je pozneje postal tudi šef britanske špijonažne službe. V tem svojstvu je izkazal odlične organizatorične sposobnosti. Vansittart je namreč edini v vsem britanskem svetovnem imperiju, ki pozna vse »može št. 1«, to je glavne agente britanske špijonažne službe, katera pravica ne pripada niti šefu britanske vlade.

Vansittart pa ni samo izborni diplomat, prvovrsten organizator britanske špijonažne službe, ampak ume tudi moj-

staniško delavstvo v Telavive je demonstiralo proti najemanju tujih delavcev, pa je policija demonstrante razgnala.

strsko obračati svoje — pero. Napisal je celo vrsto odrskih del, od katerih je eno samo v Parizu doživelo 100 predstav, razen tega pa je izdal tudi več romanov in dva zvezka pesmi, ki kažejo, da še takšna diplomatična prezaposlenost ne zadržuje pogleda v parnaška višavja. Tam v mirkih prostorih Foreign Office se ta odlični pesnik in pisatelj ukvarja s povsem drugo »literaturo«, ki pa ne spada v svet zanosne fantazije in sproščenih prividov, ampak v sredino suhoparne, hladne anglejske politične realitike.

Gospodarske beležke

Za kritje stroškov banovinske sadjarske razstave v Mariboru je podelilo kmetijsko ministrstvo pridedelju Sadjarskemu in vrtnarskemu društvu v Ljubljani naknadno podporo 10.000 dinarjev.

Na ptujskem svinjskem seimu dne 29. decembra so prodajali prašiče 6 do 12 tednov stare od 55 do 130 din za komad. Plemenske svinske 5,50 do 6 din za kg žive teže, pršutarji 6 do 6,75, debele svinske 6,75 do 7 din.

Hercegovina je dobila za tobak 70 milijonov dinarjev. Po vsej Hercegovini je Uprava državnih monopolov v mesecu decembru 1937 kupila 677 vagonov tobaka in sicer za okoli 70 milijonov dinarjev.

Mesto zahtevanih 40 milijonov din je DHB nakazala upravi zagrebske univerze od 25 milijonskega kredita 24.100.000 din za zgraditev nekaterih novih poslopij in preureditev starih zgradb. 900.000 din je DHB kar obdržala za prvo anuiteto. Gradbena dela se bodo pričela spomladi.

Nova uredba o Feniksu. V »Službenih novinah« od 1. t. m. je objavljena uredba o spremembi uredbe o jugoslovenskem portfelju bivšega Feniksa od 16. decembra 1936, s katero se podaljša do 1. januarja 1939 rok, do katerega nimajo zavarovanci pravice do odkupa ali posojila.

Za 24 milijonov zlata je kupila Narodna banka od 20. do 23. decembra na londonski borzi.

Novi pravilnik o brzojavni službi bo v smislu uredbe ministra za pošte in telegrafa stopil v veljavo dne 15. januarja t. l. Določila členov 38 in 39 pravilnika o brzojavni službi v notranjem prometu iz leta 1921, podaljšana s členom 109 pravilnika iz leta 1935, izgube veljavo čl. 74 in 95 pravilnika se pa izpremenita. V smislu novega pravilnika lahko zasebni telefonski naročniki izročijo svoje brzojavke v notranjem prometu po telefonu, pod pogojem, da so sestavljene v državnem jeziku in da niso šifrirane. Prav tako lahko sme vsak pošiljatelj brzojavke zahtevati, da se njegova brzojavka dostavi po telefonu, če je naslovljenec telefonski naročnik. Tudi se lahko brzojavke oddajo po depozitu.

Iz trgovinskega registra. Iz trgovinskega registra pri okrožnem sodišču v Mariboru se je izbrisala tvrdka Bratje Bacher in drug, družba z o. z. radi končane likvidacije. Radi prestanka obrta pa sta se izbrisali iz trgovinskega registra tudi tvrdki Aug. Löschnigg, trgovina z lesom in deželni pridelki pri Sv. Lovrencu na Pohorju in Ivan Žuraj, lesna industrija v Slovenski Bistrici.

Za preko 8 milijonov dinarjev so narastle nove vloge pri Mestni hranilnici mariborski v preteklem letu, kar dokazuje, da so se razmere normalizirale. Mestna hranilnica si sedaj prizadeva, da bi si pridobila kar največ gotovine, da bi lahko v vsakem primeru v celoti takoj ustrezala tudi kar se tiče starih vlog. V ta namen je predložila posebno vlogo Narodni banki za likvidni kredit, da bi potem še vse vloge do 10.000 din v celoti in vsak čas lahko izplačala. Mestna hranilnica ima teh vlog za nad 11 milijonov din in je tudi zaprosila za likviditetni kredit v tej višini. Kakor smo izvedeli, je cenzorski odbor pri podružnici Narodne banke v Mariboru to vlogo soglasno potrdil in jo je upravnik podružnice odposlal v Beograd.

Ne pozabi naročnine!

Pabecki

Poswetschujotscha Milost

«Kor. Slovenec» piše v št. 52: »Mučilnica dece, a ne šola! Iz Zvabeka, te pretežno slovenske občine, nam pošilja prijatelj našega lista na ogled listek, ki spada med dokumente našega šolskega arhiva. Tamošnji veroučitelj je šolarjem narekoval odstavek iz katekizma. Z vidno muko so otroci pisali za njim v (!) nemški gotici, ker se pač latinice sploh niso ali ne dovolj priučili. Vrhutega še v pravopisu, ki je več ko nazoren za pouk na naših šolah. Na listku se pravi v nemški gotici: Dejanska Milost je tista Milost, ki nam pomaga opraulati dobradelo. Poswetschujotscha Milost nas posveči in stori nascho duscho lepo... — Ubogi veroučitelj in ubogi otroci, ki se morajo v veroučnih urah mučiti s pravopisjem in osnovami slovenske slovnice!«

Preobremenitev

»Slov. beseda« št. 1 poroča: »Preobremenitev. Ljubljanski »Trgovski list« piše, da se more Slovenija dvigniti kot agrarno pasivna dežela le z dvigom tujskega prometa, z industrijalizacijo in s pospeševanjem trgovine in obrta ter pravi: »Industrija v Sloveniji je s samoupravnimi dokladami tako obremenjena, da ne more več konkurirati z industrijo na jugu. V Beogradu plačuje tovarna 20 odstotkov vseh samoupravnih doklad, v Ljubljani pa 120 odstotkov, v nekaterih krajih pa tudi več. Posledica tega je, da se v Sloveniji, zlasti v Ljubljani industrije ne ustanavljajo več in da se selijo iz Slovenije v Beograd celo industrije, ki so že leta in leta obratovale v Sloveniji.« — Naj vsi tisti, ki trpe zaradi gornje zgrešene in škodljive samoupravne gospodarske in finančne politike, ne pozabijo, kdo nosi vso krivdo in polno odgovornost za izseljevanje industrije iz Slovenije in za vse posledice tega pogubnega dejstva...«

Prihovska politika

Celjska »Nova doba« piše v št. 1: »Občinske volitve. Tudi na Prihovi so bile 12. t. m. občinske volitve. Del tepanjske občine so priključili Konjicam, iz ostanka pa so ustanovili občino Prihovo. Poleti je bil na Prihovi velik boj med klerikalci in nacionalisti, sedaj pa med samimi klerikalci. To je bil pa samo volilni boj. Bivši klerikalni župan v tepanjski občini je g. Polegek, ki je poštenjak in ugleden kmet. Ni bil zadovoljen z diktaturo iz Konjic. Hotel je v občino ljudi, ki niso od nikogar odvisni in ki znajo sami misliti. Zato je sestavil svojo listo in jo hotel vložiti. Današnji mogotci so mu pa to prepredili in preskrbeli več prekliccev podpisov na tej listi. Tako so mu onemogočili, da bi bil vložil listo. Zato je pa tudi samo 54% volilcev volilo. Ostali so se abstinerjali. Kljub veliki agitaciji in priganjanjem na voliče se ljudstvo ni dalo preplašiti in je rajši ostalo doma.«

France Borko:

Vaška tombola

Goričanke pri neki mizi že ubirajo grla za »Odkod si dekle ti doma«, toda nekaj sram jih je še. Vse je nestrpno. Kaj čakajo, kaj ne čakajo? Tamburaši so zasvirali, da so poskočile kosti. V tem razpoloženju so ljudje pozabili na nebo. Tedaj je v babiljem kotu zagrmelo. In požarniška tromba je zatrobila. »Pst! Pst! Med ljud stvom sikanje in nemir. Vihar je stresel sadno drevje. Ne slišite in ne vidite kaj bo? In še vedno nič. Huncveti! Ko je že vse grabila od nepočakanih jeza in je neki gospod kar zamahnil, češ v r... me pište, je udaril moški glas: »Številka devet in šestdeset!« S kredo so jo napisali na desko, ki je bila dvignjena na stojalu. Človeške oči so iskale po številkah in roke so jih prečrtavale. Čim hitreje so izklicevali številko za številko, tem bolj je pretila huda ura. Repatičasti bliski in bobneč grom. Nebo se je črno zaveznilo. Preko tern, kvintern tik tja do prve tombole je izklicevalo še ušel. Tisti čas se je pa ulica takšna ploha in vlišč, da se je vse razletelo. Kamor je kdo mogel: v šotore, skednje in bližnje hiše. Dežniki niso držali, Ponjave na šotorih so prema-

Ptujska pisma

V torek je bila po Kranjčevem »Skednju« druga krstna predstava v letošnji sezoni. Ptujski diletantje so naštudiral dramo »Domačija«, ki je prvenc učitelja na Polenškaku, Zmaga Švajgerja, ki ga je življenje in zemlja slovenjgorskih obronkov od tam, kjer se najlepše še vidi po stegnjenih njivah Ptujskega polja, izzvalo v težnjo po ustvarjanju in dramskem oblikovanju kmetijskega življenja. Osnovna misel te Švajgerjeve drame je zemlja, ki je tu kakor temno ozadje človeka v borbi z njo in za njo in ki zmaguje v njem že dosti prej, kakor pa se zave vseh duševnih konfliktov, vseh posledic svoje zakoreninjenosti v njej. Mogoče je to tisto, kar ga je vodilo, mogoče ga je ta prirodna mujsnost in že neke vrste prav usodnostno utripanje zemlje zbudilo k sodoživljanju kmetijskega življenja kot neposredni stvarnosti brez romantičnih primesi in programatske tendenčnosti. To mu je gotovo bila zavestna ali podzavestna motivacija njegovih »zemlje-strastnežev«, ki tako organski rastejo s svojim okoljem, da zaživijo kakor bi bili zgneten iz težke ilovice-zaradi česa nam postanejo domači in tako naši, da na mah najdejo v nas istočasno opravičilo svoji pohotnosti gladi in ljubezni do grude. S to snovjo učinkuje avtor nedvomno, saj so ljudje kakor direktno iz realnosti vstopili na oder, kar ima za posledico, da niso odnosi med njimi izmišljeni, narejeni in pozerski, pač pa dovolj izoblikovani v prirodnem dialogu, ki je logičen, četudi ne od začetka do konca po zahtevah dramske umetnosti.

Posebno kompozicija drame, tehnika igranja ni enotna, saj prvo dejanje, ki je še dovolj medlo, daje nekoliko vtis miliejske drame, oziroma le neko osnovo za predstavljanje oseb, ki so tu še preveč shematizirane in brez dovoljne rasti in začrtanosti karakterjev. Mislim tako, da bi že imeli svoj potrebni razvoj, brez katerega drama ne sme biti, ako naj da v pravem času razpoloženje in potrebno slutnjo nastopajočih konfliktov, zapletljivej in zavor. Zato je v prvem dejanju njegova dramatika nekoliko ekspresionistična in je morda ravno doživetje motiva preveč uplivalo na kompozicijo. Njegova dramska dikcija ne naglašja dovolj jasno konfliktnega stržena, to pa zato, ker še ni kakor v drugem dejanju osredotočena v dramskem dialogu, kar ima nujno za posledico zabrisanost in notranjo neuravnovešenost. Nekoliko pa je morda tudi posledica vezanosti epike s čutnim dogajanjem. Zato pa v II. dejanju naravnost z zaletom in ognjem vžge **tragični konflikt in spreten zaplet**, ki ga stopnjuje s sugestivnim, celo tragičnim stilom do razgaljenja človekove notranjosti z menjavo fino začrtanih karakterjev in pestrih ter psiholoških situacij, ki ravno tu, — ko bi teti Mica in Kata lahko rešili svojega nečaka osmošolca s formalnim prepisom domačije na njega, stopnjujejo napetost prav v neko usodnost,

ki diha iz zemlje in ki z njo zraste pred nami vsa zamišljena in jedro motiva tako, da stopi celo nekoliko preveč in prehitro v ospredje razplet, ki bi naj še le bil v začetku tretjega dejanja.

Režiser Borko je dramo skrbno naštudiral in je v njem našel avtor dobrega interpretata, ki je posebno kontrastom in psihološkim reakcijam v nekaterih situacijah dal izrazit povdarek, da so se učinkovito zapletale in razpletale v nove v skrbni povezanosti s tekstom. Psihološko realistični igri je dal sporedno in sočno scenerijo, s katero je podčrtal svojo in avtorjevo zamisel, tako da so izstopili igralci kot tipi na ozadju našega kolorita, kar je imelo za posledico, da smo dihali slovenjgorski vonj; saj je v vprizoritev vnesel različni material iz Polenškaka, kar je povežalo oder in publiko v domačnost, likom pa dalo več resničnosti ter prepričevalnosti, tako da ni iz njih zmrcvaril kmetijskih kreatur, kar se tolikokrat dogaja celo na naših poklicnih odrih.

V kmetici Kati je Drobinova zrasla iz svojega notranjega doživetja, ki je bilo večinoma skladno s človeškim čustvovanjem in mišljenjem. Zadržani ogenj njene igre je večkrat zadel ob tiste strune, ki so zatrepetale v duševno razgibanost, po kateri je odkrila v nekaterih trenutkih, posebno kadar je šlo za zemljo, tiste poteze in predstave v publiko, ki so jo edine mogle spraviti v pravo nastrojenje. Kakor vse ostale igralce, tako je tudi njo nekoliko zaviral svojevrsten ambient, v katerem se je večkrat občutila nesigurnost, kar je seveda popolnoma razumljivo. Njeno sestro Mico je podala Koroščeva v govoricu in mimiki, ki je vplivala s čustveno akcijo na tiste predstave, ki so pozivljale v nas potrebno čustveno barvo v utemeljeni izmenjavah notranje in zunanje igre. Priznanje, da je v njej skrito hotenje igralskega talenta, naj ji da vzpodbudo k nadaljnjemu udejstvovanju na odru. Mihala Žurana, bivšega bogoslovca in poznejšega učitelja, brata Mice in Kate, je Stožer popolnoma pravilno doumel in rešil kot izrazito karakterno vlogo, saj je avtorjevo prikazovanje umel preliči v svoje izoblikovanje, iz katerega je postavil s psihološko igro tip vaškega inteligenta v vsej nazorni istinitosti. Le preliho je ponekod govoril in s preveč stisnjnim, goltnim, zato nerazumljivim glasom. Povolju Ferjanu, kmetu in cerkvenemu ključarju, je Kostanjšek dal toliko resničnih potez, da je tudi z vnanjo, izrazno-tehnično obliko igranja ter z mimiko in posebno s svojim organom dal različne stopnje doživetja, s katerim je zbujal čustveno reakcijo in pa dosledno usmerjanje iz resničnosti v umetniško izoblikovanje.

Tokrat so debitali kar štirje igralci iz dramskega tečaja in to vsi v karakternih vlogah, kar je za Ptuj mnogo. Lenko, renjenko pri Žuranovih, je Prosnikova s svojo ponekod plaho, drugod tako toplo igro ob sodoživljanju Metodovih konfliktov kreirala s skopimi vnanjimi izrazi, kolikor pa jih je bilo, so bili le odvisni čustvene vsebine, ki se je v njej preli-

vala in nazunaj pokazala le kot znak trenutnih čustvenih prehodov. Najtežjo vlogo, nosilca avtorjeve v nekaj stavkov zavite ideje, študenta Metoda, Žuranovega Mihe sina, je Sok kreiral ponekod preveč improvizirano in patetično, kar je popolnoma razumljivo, saj ga v to potegne že njegova mladost, ki v njegovih letih še ne more nositi v sebi tiste psihološke zrelosti, s katero bi v tej vlogi morala razpolagati. Kot debitant pa je pokazal mnogo volje in resnosti, s katero bo kaj kmalu lahko zmagal vse začetiške težave, katerim se ogniti nihče ne more. V drugem dejanju je nekaikrat naravnost ogrel s svojim doživetjem in je tudi v gestah nakazal, da se v njem prebujata smisel za oder. Gila vnik je izoblikoval Mesarca, viničarja pri Žuranovih v enega vnanje najmočnejših likov, tako v igri kakor v maski. Vedno ponižen in z vsem zadovoljen, toda z rahlim uporom potlačene krvi... Trunk, vaški pot, je bil po Bagarju zelo zadovoljiv, ravno tako Špat v vlogi orožnika. Oba sta v manjših vlogah vsak s svoje strani doprinesla k celokupnemu vtisu in potrdila načelo, da je vsaka, tudi najmanjša vloga važna za neko skupno hotenje igralske družine. To in skupno zavest pa ptujski diletantje imajo. Če še omenim, da posvečajo veliko pažnjo književnemu jeziku in artikluciji, potem ni pretirano, če povdarimo, da so nudili večer, ko je naša beseda izzvala užitek, kakršnega si v Ptujju še želimo. — A. Debenak.

Iz Mislinjske doline

Ogromen požar v Slovenigradcu. V noči od Silvestrovega na Novo leto je Slovenjgradčan razburil velik požar. Sredi noči so iz poslopja parne žage g. Marčiča švigili proti nebu ogromni ognjeni zublji, ki so hipoma zajeli žago in strojnico. Kmalu se je na gorišču zbralo mnogo ljudi, ki so prihiteli z raznih silvestrskih zabav, gasilci pa so pričeli takoj z gašenjem in reševanjem. Gašenje je bilo zelo otežkočeno, ker so zaradi hudega mraza morali prebijati led na vodi in ker so cevi sproti primrzovale na zemljo. Vendar se je požrtvovalnosti gasilcev posrečilo, da so požar vsaj deloma omejili. Škoda, ki je nastala zaradi ognja še ni ugotovljena točno, največ škode je v strojnici, kjer je ogenj docela uničil stroje. Škode bo mnogo nad 150.000 dinarjev.

Vlomilci napravili pet jurjev škode. Priložnost, ko so se Slovenjgradčani zabavali in pričakovali Novo leto, je izkoristil še doslej neizsleden vlomilec ter vlomil v delavnico krojaškega mojstra Unterbergerja v Slovenjgradcu. Nemoteno si je natovoril raznega manufakturnega blaga in je g. Unterberger oškodovan za nad 5000 dinarjev.

Preteklo nedeljo je bil v Slovenjgradcu ustanovni občni zbor Fantovskega odseka Prosvetne zveze za Slovenjgradce-mesto. Na občnem zboru je bil obisk zelo pičel.

kale. Pecivo se je razpiavalo, steklenice, ki jih niso izpraznili, so se napolnile z deževnico. Nekje je tresčilo v hrast. Toča je odkakovala od opečnih streh in čeglestila koruzna polja. Vrhovčakova babica so metali v zrak burkije in srp po dvorišču, da bi se nevihta unesla. Njena čarodejstva so učinkovala. Ne dolgo potem so se oblaki razkadili in pod noge se nam je vrgla barvita sončna zarja.

Tombola se je nadaljevala. Brozgali smo po blatu. Izrebal so številko tri in devetdeset. Ljudje so se prerivali in stegovali vratove. Čez časek je oznanil glasnik, da je zadela prvo tombolo Škrgetova Uršula, tista ki je pripovedovala dopoldne Paničevemu hlapcu in tudi drugim, da se ji je sanjalo, katere številke si naj potegne. In sanje so se ji obnesle. »Kaj boš pa s telico, Urška?« so jo spraševali. Od sreče ni vedela, kaj bi rekla: »Kdor me vzame za ženo, tistemu jo bom dala zapisati!« Sami se ji je smejala.

Naslednja številka je potegnila pet tombol. Zanje so morali srečkati. Žensko kolo je zreb prisodil Šmigotovi stari vdovi. Norea so se delali, češ da bo se z njim vozila k litanijam. Vino se je namerilo gostilničarjevemu faniku. Marsikomur je upanje splahnelo. Številki dvanajst ter

osem in sedemdeset sta izčrpali vse tombole.

Sreča hodj pravzaprav čudna svoja pota. Škrgetova je imela vsekako več sreče ko pameti. A tudi tukaj ni pregovora brez izjeme. Zakaj je pa tedaj tisti hempasti pastir družgal svoj ničvredni listek z nogami v mlakužo? Mar bi si rajši kupil zato cigarete. Drugi razočaranci so metali svoje listke kvišku, jih česali in mečkali. Nekateri zopet so gnjavili sebe in druge, kako jim je manjkala samo ena bora številka, pa bi zadeli tombolo. Skolibrova Julika se je kesala, da si ni šla na svoj ambo po dobiček, in se je zanašala dalje na tombolo. Ptičar, čeprav ni potegnil vina, je vendar z vinskimi bratci lumpal do ranega jutra in še drugi dan. Neki majhen gruntar je robantil, ker je imel karto polno, preden je bila izključena tombola. Ni bilo človeka, ki bi kaj ne imel oponesti. Mnogo jih je svojo dobljeno robo nosilo po veseličnem prostoru: senene rasoh, zobače, nahrbtnne koše, pute, vake, kose, zavitke sladkorja in platna, lonce, krtače in kar je komu naneslo.

Tamburaši so igrali in cigomigali. Z vinom so se ljudje hoteli ogreti in si popraviti slabo voljo. Mladina je zaplesala po trati. Teletine je bilo veliko pre malo. Aj-

dinske pogače so šle v last celo meščanom. Razvila se je veselica, donašajoč družstvu dobiček. Žal jim je bilo, da je neurje toliko zabave želnega ljudstva pretiralo. Z vej je kapljalo na prepevajoče vaše fante. Svetilke so prižgali. V temi sta se dva kahjaka spoprijela zaradi dekleta. Komaj so ju razpravili. Tisti iz Vodrancev je žugal vitanskemu, da mu bo že spetji prevročo kri, samo naj ga kje dobi. Ženske brez vere in mere so se opotekale. Nekega moškega je vrglo vino celo v grabo. Izza Koračice je pokukal zadnji krajec. Žabe so regljale. Štamparjev Jožko se je že naveličal plesati. S svojo Rozinko je zginil za Vrhovčakovim skednjem, kjer sta poslušala cvrčanje murnov. Nočnemu požarniku, ki beži v vasi zaradi morebitnega ognja, se ure od vruga dolgo vlečejo, zaljubljenec je pa noč tisočero prekratka...

Tudi Vaš dopisnik, gospod urednik, ni mogel mimo te gasilske tombole na Vitanu. V igri mu ni prisluzila sreča kakor še nikoli. Več je ima v ljubezni, a največ pri otrocih. Z neko mlado in brliko šiviljo je preplesal skoraj vso noč. V rožnati dežvi je bila in z mehkiimi rokami. Spoznal se je celo do poljuba in na uho ji je čebjal: O sladka moja ti Milena! Drugi in kje je bil, da ima tako blatne hlače...

Socialni obzornik

Skrbstvo za brezposelne delavce

Ministrski svet je na svoji seji 25. novembra l. leta odobril uredbo o skrbstvu za brezposelne delavce, ki je stopila v veljavo 1. t. m. Ta uredba združuje razne predpise o skrbstvu za brezposelne delavce in o posredovanju dela. S to uredbo so izmenjani dosedanj predpisi o zaščiti delavcev.

Celotni stroj javne službe posredovanja dela in skrbstva za brezposelne delavce je naslednji: **upravo javnega posredovanja** dela tvorijo osrednja uprava in njene oblastne uprave to je javne borze dela s krajevnimi organi in krajevnimi upravami (podružnicami, ekspoziturami in poverjeništvii). Uredba citira delokrog in pravice teh uprav, iz katere uredbe posnemamo sledeče: **Oblastne in krajevne uprave** za posredovanje dela imajo pravico izdajati nezaposlenim delavcem potrdila za **ugodnostno voznino s 50% popušta** na vseh državnih in od države pooblaščenih prometnih ustanovah. V krajih pa, kjer ni uprav za posredovanje dela, pride ta pravica na mesta in občine. Občine, v katerih bi se osnovala uprave za posredovanje dela, so dolžne na lastne stroške postaviti na razpolago potrebne prostore za urade, delavska prenočišča, zavetišča, ogrevalnice in delavske kuhinje. Člani samoupravnih organov so voljeni in postavljeni. Predstavniki delavcev in delodajalcev so voljeni člani samoupravnih organov, ki jih volijo pristojne delavske in delodajalske zbornice. Centralni odbor, ki ga tvori predsednik in po en predstavnik delojemalcev in delodajalcev odreja višino pomoči za brezposelne. Za pomoč in rudarske ter topilniške delavce se ustanovi posebna strokovna borza. Dosedanje podpore, ki so jih prejemale nezaposleni od borz dela (10 din na dan za dobo 42 dni) je nova uredba zvišala in obenem razširila krog upravičencev.

K izvedbi tega novega skrbstva za brezposelne bodo pritegnjene borze dela in slične ustanove. Nova uredba predvideva sledeče podpore za brezposelne: **redno podaljšane, potne in izredne podpore v gotovini ali naravi**. Redne podpore prejemajo delavci v slučaju brezposelnosti, podaljšane podpore v primeru splošne brezposelnosti in pa oni delavci, ki so se izrpalji ter si pridobili pravico do rednih podpor. **Potne podpore** pa bodo dobivali delavci, ki bodo iskali zaposlitve izven svojih domačih mej. **Izredne podpore** bodo prejemali delavci v primerih skrajne bede. Pravico do rednih podpor bo imel vsak brezposeln delavec, ki bo izpolnil predpise uredbe. Podpora bo osebno za delavca in za družino. Pravico do podpore bodo imeli družinski člani, kakor pastorki in drugi, ki jih vzdržuje nezaposleni delavec. **Ljudje, ki so vdani piščali, so od podpor izključeni, pač pa bodo iste prejemale njihove žene ali družinski člani**. Prejemanje podpor je vezano na gotove pogoje: brezposeln delavec mora biti za delo sposoben in tudi pripravljen da istega sprejme in mora biti najmanj 14 let star. Tuji državljani naše narodnosti so izenačeni z našimi državljani v pogledu prejemanja podpor. Pravice do podpore pa nimajo oni delavci, ki so bili po svoji lastni krivdi odpuščeni iz dela ali ki so delo sami zapustili ali celo odklonili. Uredba navaja vse potankosti in se v tej omenjajo tudi oni delavci, ki imajo sicer še nekaj prihrankov in katerim pripada podpora po izčrpanju teh sredstev. Enako velja tudi pravilo, da preneha podpora za družinske člane, ki že imajo ali ki dobe nove zaposlitve in dohodke. **Mladeletni delavci pod 18 leti** morejo dobiti podporo, če dokažejo, da nimajo družine, ki bi jih lahko podprla. **Za mladoletne in za ženske** se morejo predpisati posebni načini podpor, namreč, da se dajatve v gotovini zamenjajo z dajatvami v naravi. Te vrste podpor morejo prevzeti od države tudi razne samoupravne delavske delodajalske in zasebne dobrotelne ustanove. V primeru, da se izvršujejo javna dela, je delavec dolžan sprejeti delo, ki odgovarja njegovim možnostim. Pravico do redne podpore dobi delavec 7 dni po tem, ko je prijavil

Mariborske in okoljske novice

Proračunska seja sreskega cestnega odbora

Koroško in Pobreško cesto naj vzdržuje banovina

Danes dopoldne se je vršila 3. redna skupščina sreskega cestnega odbora za Maribor desni in levi breg, in sicer v sejni dvorani na Koroški cesti 26. Skupščino je otvoril in vodil načelnik sreskega odbora g. Žebot, ki je po uvodnih formalnostih otvoril debato glede proračuna sreskega cestnega odbora Maribor za leto 1938/39. Izdatki proračuna znašajo, kakor smo že izčrpano poročali, 5.873.909 dinarjev, dohodki pa 3.245.743 dinarjev, tako da znaša primanjkljaj 2.628.166 dinarjev. Pri debati so se oglasili skoro vsi odborniki ter zahtevali manjše in večje dotacije za vzdrževanje občinskih cest. Zastopnik mesta Maribora g. dr. Juvan je v imenu mestne občine mariborske izrazil mnenje, naj banovina vzdržuje Pobreško in Koroško cesto in to radi tega, ker plačuje Maribor na cestnih dokladah itak 1.200.000 dinarjev. Zahtevi dr. Juvana se je soglasno pridružila tudi skupščina in se bo banovini poslala primerna predstava, v kateri se podpira zahteva mestne občine mariborske. Načelnik g. F. Žebot je nato vsem, ki so zahtevali v imenu svojih občin povečanje dotacije iz sredstev sreskega odbora, odgovoril v tem smislu, da ni mogoče vsem zahtevam ustreči in da se morajo popreje dokončati vse začete ceste. **V bodoče pa bodo tudi občine morale prispevati svoj delež k novim cestam.** Glede nagramozenja starih cest, ki so skoro povsod v zelo slabem stanju, je načelnik g. Žebot poročal, da pride v smislu proračuna na kilometer ceste okoli 50 m², napram 36 v lanskem proračunu. Na ta način bo mogoče ceste popraviti, tako da ne bo večnih prirožb s strani avtomobilistov. Nova cesta Sv. Peter—Ložane se bo na svečan način otvorila prve dni meseca maja 1938 in se je v to svrhu sestavil poseben pripravljalni odbor. Sreski cestni odbor bo v koroškem predmestju kupil primerno parcelo, kjer bo zgradil **skladišče za motorna vozila** in je v to svrhu vnešeno v proračunu 100.000 dinarjev. Dogradile oz. pričele graditi se bodo ceste med **Bresternico—Sv. Križ, Sv. Ana—Žice, Oplotnica—Slovenska Bistrica ter Ruše—Fala**. Razen tega se bo preuredila banovinska cesta Sv. Lenart—Sv. Benedikt, ki bo bodoča transversalka na črti Maribor—Murska Sobota. Omenjena cesta bo

vezala Maribor s Prekmurjem. Na novi avtocesti bo baje mestna občina mariborska uredila avtobusni promet, razen tega bo najbrže uvedla tudi tovorni promet in to radi tega, ker na direktno zvezo Prekmurja z Mariborom po železnici zaenkrat ni misliti. V smislu proračuna za leto 1938/39 se bo gradil tudi **nov most čez Lozno v Pečkah pri Pojčevah**. Sreski cestni odbor ne bo v bodoče dajal nobenih podpor občinam za blatne jarke, ampak je za gradnjo novih cest in mostov. Končno je predsedujoči predlagal, naj se v svrhu kritja primanjkljaja v znesku 2.628.166 dinarjev pobira 18% **doklade na neposredne državne davke** (lani so znašale doklade 15%). Proračun je bil soglasno sprejet.

Občina Limbuš je zaprosila za odpis dolga v znesku 53.151 din. Prošnji je bilo soglasno ugodeno in sicer v tem smislu, da votira cestni odbor ta znesek kot podporo občini Limbuš, ki pa pet let ne bo smela zaprositi za podporo za vzdrževanje cest.

Subvencionirana cesta Zg. Kungota—Svečina se proglašila za banovinsko cesto II. reda. Precej debate je povzročil predlog glede najetja posojila v znesku din 1.500.000 za dograditev ceste Reka—Sv. Arah in pričetek del na cesti Sv. Lenart—Sv. Benedikt. Od posojila, ki bi ga cestni odbor najel pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani ali pa pri Mestni hranilnici mariborski ali pri banovinski hranilnici, bi uporabilo 750.000 pri delih na novi pohorski cesti, drugo polovico pa pri rekonstrukciji ceste Sv. Lenart—Sv. Benedikt. Odbornik in banski svetnik g. Šerbanek je dejal, da je pohorska cesta luksuz in da nimajo od te ceste kmetje nobene koristi. Dejal je, naj se popreje dokončajo pričete ceste, ki so važnega gospodarskega pomena. Debate so se udeležili odborniki gg. dr. Černe, Gomilšek, Spindler in Petrun, ki so predložili ogromen pomen nove pohorske ceste za pohorsko prebivalstvo. Dolej je šlo za gradnjo nove pohorske ceste nad 4 milijone din in morajo dela brezpogojno dokončati. Končno se je predlog glede najetja posojila v znesku 1.500.000 din soglasno sprejel. Sledile so še nekatere druge manj važne, zgolj pisarniško upravne zadeve.

Sokolski ples v Mariboru!

Samo še 5 kratkih dni nas loči do velikega Sokolskega plesa, ki se vrši v soboto, dne 8. t. m. v unionski dvorani in ki si je že s svojo lanskoletno prireditvijo utrdil sloves slajajšča vsega narodnega občinstva iz Maribora in njega bližje in daljne okolice. Slikovite narodne noše bodo tudi letos vtisnile pestro in živahno obeležje vsej prireditvi, prvovrstna godba bo razgibala staro in mlado, pristna kapljica in dober prigrizki tudi ne bosta manjkala, razvilo se bo prijetno domače razpoloženje, kakor ga pač najbolje poznamo le z naših sokolskih prireditev. Zato vsi, brez pomisleka, na sokolski ples v Unionski dvorani v soboto, dne 8. t. m.!

Vremenske zadeve. V smislu dunajske vremenske napovedi za jutri v sredo 5. januarja se napoveduje nadaljevanje sedanjega miraza, razen tega pa se napoveduje tudi nov sneg, na vrhovih celo snežni meteži iz severne smeri.

svojo brezposelnost, sezonski delavec pa po 14 dneh. Velikost rednih podpor je odvisna od meznega razreda in od številca družine, ne sme pa presegati 150 din tedensko. Za družino je potreben najmanj 1 otrok. **Tedenska podpora** je določena sledeče: III mezní razred brez družinske doklade 60, z druž. dokl. 70 din, enako za vse ostale razrede od III do VII, za mezní razrede IX.—XI. 90, z družinsko doklado 110 din, v XI. mezní razredu 120, z druž. dokl. 150 din.

Sokolske vest

Vsem sokolskim pripadnikom! Sokolske pripadnike, ki nameravajo obiskati sokolski ples v soboto dne 8. t. m. v unionski dvorani, ponovno opozarjamo, da jim bodo znižane vstopnice na razpolago edino-le v predprodaji, ki se vrši v Putnikovi poslovalnici na Trgu svobode (grad). Pri večerni blagajni bodo tudi člani morali plačati normalno vstopnino. — Ob tej priložnosti opozarjamo članstvo in vse ljubitelje naših narodnih plesov, da se vršijo v četrtek ob 17. uri v gorijski mali dvorani Narodnega doma vaje za razna kola, ki bodo tudi v plesnem sporedu letošnjega sokolskega plesa. Vstop prost. — Meddruštveni odbor.

Kino

Kino Union, »Ciganska princesa«, večerfilm v naravnih barvah v nemškem jeziku. V glavni vlogi Annabella.

Novodna gledališče

Torek, 4. januarja ob 20. uri: »Cvrček za pečjo«. Red A.

Sreda, 5. januarja ob 20. uri: »Pod to goro zeleno«. Red D.

Četrtek, 6. januarja ob 15. uri: Marija Stuarta. Znižane cene. Zadnjikrat. — Ob 20. uri: »Pesem s ceste«. Znižane cene.

Petek, 7. januarja: Zaprtó.

Sv. Trije kralji v mariborskem gledališču. Popoldne (najbrže zadnjic v sezoni) pretresljiva tragedija iz angleške zgodovine »Marija Stuarta«. Za dijake v predprodaji vstopnic pri dnevnih blagajni globoko znižane cene. — Zvečer ponovitev prisrčne, zabavne socijalne komedije »Pesem s ceste«.

Gledališki abonenti reda A dobijo svojo prvo predstavo po novem letu danes, v torek. Vprizori se priljubljena božična bajka »Cvrček za pečjo«. V sredo pa dobi abonma D letošnji operetni šlager »Pod to goro zeleno«.

Glavnega trga ob 7. uri. Vožnja se vrši samo v slučaju zadostnega števila prijav, ki jih sprejema prometna pisarna na Glavnem trgu, tel. 22-75.

Iz poštne službe. Za dnevničarja služitelja pri pošti Maribor I. je imenovan Ivan Šuster.

V Budimpešti s posebnim brzovlakom Putnika od 25. do 30. maja 1938 na 34. evharistični svetovni kongres. Cena vožnje le Din 190.— Za cenena stanovanja, prehrano itd. je preskrbljeno. Prijave, potrebne informacije pri vseh župnih uradih lavantinske škofije ter pri »Putniku« Maribor, Celje, Ptuj, Gornja Radgona, Št. Ilj, Dravograd. Izkoristite izredno ugodno priliko za poset enega najlepših mest Evrope. Prijavite se takoj!

Pravoslavne božične praznike in Silvestrovo praznujete najlepše v Veliki kavarni.

Jutri Akademski ples v Unionu. Za užitek plesalcev bo skrbel priznani Adamičev jazz iz Ljubljane. Pa tudi za neplesalce je vsestransko poskrbljeno. Točila se bodo odlična vina iz Vinarske šole in Vetrinjskega dvora. Tako bo tudi letos nudil Akademski ples vsem cenjenim obiskovalcem nad vse prijetno zabavo.

Radi cigaret ga je pretepel do nezavesti. Ko se je vračal sinoči okrog pol-

Smrtna kosa. V Dajnкови ulici je preminila v častitljivi starosti 79 let zasebnica Vračko Ana. Preostalim žalujočim naše iskreno sočutje!

Iz sodne službe. Sodnik sreskega sodišča v Mariboru dr. Boris Mihalič je dodeljen ministrstvu pravde kot inštruktor za uvajanje novega izvršilnega postopka pri sodiščih na teritoriju bivše Srbije. Sodnik okrožnega sodišča v Mariboru dr. Jože Čemer je dodeljen kazenskemu sodstvu, sodnik okrožnega sodišča Josip Kolšek pa je premeščen kot sodnik poedinec na civilni oddelek mariborskega okrožnega sodišča.

Na Pohorje do odcépa vozi mestni avtobus dne 6. in 9. jan. 1938. Odhod iz

Bachova je zažgala zadolžnih pisem za 40.000 din. knjigo dolžnikov pa vrgla v Dravo!

Mariborska policija je večeraj zaključila preiskavo proti 26letni Elizabeti Bachovi in 27letnemu tkalcu Ivanu Podjavoršku in sta bila oba izročena v zapore tuk. okrožnega sodišča. Kakor smo že obširno poročali je Bachova dne 30. decembra ukradla trgovcu Puklu v Vetrinjski ulici št. 5 aktovko, v kateri je bilo bankovcev za 69.000 din, razen tega za 1000 din kovanega drobiža, za 40.000 din zadolžnih pisem, nadalje knjiga dolžnikov ter 4 hranilne knjižice s skupno vlogo 130.000 din. Energični preiskavi mariborske policije se je zahvaliti, da je g. Pukl skoro ves denar dobil nazaj, razen 1900 din, za katere Bachova ne ve, kam jih je dala. Precejšnja škoda bo imei najbrže g. Pukl radi

tega, ker je Bachova zadolžna pisma v vrednosti 40.000 din zažgala, knjigo dolžnikov pa vrgla v Dravo. Bachova je pri zaslišanju naposled do podrobnosti opisala ves potek tatvine. Dejala je, da je s svojim »platoničnim« ljubincem Ivanom Podjavorškom s Pobrežja že pred božičem sklenila, da bosta okradla trgovca Pukla, katerega je poznala že več let. Po izvršeni tatvini sta oba najela sobo v nekem tukajšnjem hotelu, kjer sta si ples po bratovski delila. Sedaj čakata oba v zaporih tukajšnje jetnišnice, na zaslužno kazni in bo epilog te najhujše kriminalne afere pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča.

Žadnje telefonične vesti

V Angliji za slučaj mobilizacije: Uvedba delne vojaške dolžnosti

LONDON, 4. januarja. »Daily Herald« poroča izčrpno o načrtih britanskega vojnega ministra Hoare-Belisha, ki se je odločil, da se vsak pehotni bataljon do polovice moštvenega stanja oboroži z ročnimi strojnimi, ostala polovica pa kakor doslej z navadnimi puškami. Vsak bataljon dobi primerno število oklopnih vozov. Posebno pozornost posveča britanski vojni minister majhnim, lahko pokretljivim

pehotnim tankom. 8000 pri topništvu rabljenih konj bodo nadomestili s posebnimi vlačilci. Vsaka borbena enota dobi nadalje poseben aparat, ki naznanja bližanje sovražnega letala, ter svojo posebno radijsko aparaturo, ker so se telefonični vodi izkazali kot zastareli. Za slučaj mobilizacije je nadalje predvidevana delna uvedba vojaške dolžnosti.

Slovenija v mrzlem valu

LJUBLJANA, 4. januarja. Mrzli val iz severo vzhodne Evrope se vali proti južni Evropi in je zajel tudi Slovenijo. V Ljubljani je bil davi silen mrz in je kazal toplomer 20 stopinj pod ničlo. Proti poldnevju je mrz sicer nekoliko popustil,

vendar pa je kazalo še vedno 15 stopinj pod ničlo. Na Planici beležijo 22 stopinj pod ničlo, na Pohorju pa 16 do 18 stopinj pod ničlo. V Mariboru smo imeli davi 13 stopinj pod ničlo.

Arabska radijska postaja - izgrajevanje britanske propagande

LONDON, 4. januarja. Tukaj je bila sinoč otvorena arabska radijska postaja, preko katere so spregovorili predstavniki

arabskih dežel. Otvoritev te radijske postaje smatrajo kot pričetek izgrajevanja britanske propagande.

noči iz službe kurjač Lang Anton, uslužben v tukajšnji kurilnici državnih železnic, je pristopil k njemu v Koseskega ulici, tik pred domom, neki starejši neznanj moški ter ga zaprosil za cigareto. Lang mu je odvrnil, da cigaret nima in da mu ž njimi ne more postreči. Neznavec je meni nič tebi nič privlekel izza hrbta debel kol in pričel z njim udrihati po Langu tako dolgo, dokler se ni ta nezavesten zgrudil na tla. Surovega napadalca tudi to ni oviralo, da ne bi nadaljeval z mikastenjem že nezavestnega kurjača, ko je bil ta že na tleh. Po izvršenem delu je izginil v neko sosednjo ulico. Nezavestnega in po glavi težko poškodovanega Langa so odprnili v tukajšnji bolnišnici. Za napadalcem, čigar identitete še niso mogli ugotoviti, vrši policija intenzivne poizvedbe.

jašnico, odtod pa po Aleksandrovi cesti, Slovenski in Gosposki ulici v Kazino, nato po Glavnem trgu, Tržaški cesti, Ob železnici, Frankopanovi in Stritarjevi ulici, kjer se sprevod razide. Dne 7., 8. in 9. t. m., na vse tri božične praznike se vrši v vojaški kapeli (kasarna Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja) liturgija, vselej ob 9.30. uri.

Udruženje rezervnih oficirjev poziva člane, da takoj pustijo svoje železniške legitimacije v svrhu podaljšanja pri predsedniku g. Perhavcu, Gosposka ul. 9.

Za potovanje v Graz izkoristite izlet Putnika Maribor z udobnim kurjenim avtokarom v četrtek 13. januarja 1938. Vožnja in vizum le Din 100.—. Takojšnje prijave pri »Putniku« Maribor - Celje - Ptuj.

Sokoško društvo Maribor III. ponovi na občo željo dne 6. januarja 1938 ob 20. uri v krčevinski šoli komedijo »Glavni dobitek«. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ljudska univerza. Francoski klavirski večer klasične in romantične glasbe priredi v petek 7. januarja naš skladatelj, priznani glasbeni pedagog g. L. M. Škerjanc, profesor na konservatoriju v Ljubljani. Med francoskimi klasiki bo tolmačil Loeillyja, Couperina, Ramsauja in Mehula; med romantiki pa C. Francka, G. Fauréa, V. d'Indyja. Gospod profesor združuj. redk sloves izbornega pianista in predavatelja, ki zna v par ostrih potezah podati označbo komponista ali dobe. Radi tega bo gotovo večer prvovrstni estetski užitek! — V ponedeljek 10. januarja predava o pomenu vitaminov na podlagi kulturnega filma g. docent dr. I. Matko iz Ljubljane.

Pravoslavni božični obredj v Mariboru. V četrtek, dne 6. t. m. na dan badnjaka (sv. večer) po 14. uri se vrši posvetitev badnjakov na severnem delu mariborskega mestnega parka, nakar se bo pomikal sprevod po Tomšičevem drevo-redu, Aleksandrovi cesti v meljsko vo-

Darujte za azilni sklad PTL!

S stanovske fronte

Dvajset let »Obrtnega Vestnika«

S prvim januarjem stopa v tretji decenij svojega obstoja glasnik slovenskega obrtništva »Obrtni Vestnik«. Nastal je iz nujne potrebe v dobi naše narodne in državne osamosvojitve, ko se je slovensko obrtništvo, osvobodno dotakratnega odločilnega vpliva in vodstva iz Celovca, Gradca, Dunaja in Budimpešte, postavilo na lastne noge in se znašlo nenadoma pred velikimi doslej večinoma nepoznanimi nalogami. Pripadniki samostojnega obrtništva iz osvobojenega slovenskega ozemlja so ob povratku iz bojnih poljnih poleg epustošenih delavnic našli doma ruševine bivših stanovskih organizacij. Nikdar ni našemu obrtništvu bil potrebniji dober svetovalec in vodnik nego v tem trenutku, to še prav posebno na Spodnjem Štajerskem in v Prekmurju, kjer se je obrtništvo razen s strokovnimi interesi moralo boriti tudi še za svojo nacionalno osamosvojitve.

Takrat so podjetni in požrtvovalni moške kakor ljubljanski Franchetti, središki Zadavec, celjski Rebek in drugi s pomočjo uvidenih prijateljev obrtništva ustanovili »Obrtni Vestnik« kot stanovsko glasilo slovenskega obrtništva, Slovenskim obrtniškim društvom, med njimi posebno ljubljanskemu, celjskemu in mariborskemu, ki so uvedli list kot obvezno glasilo za svoje članstvo, gre zasluga, da se je list v kratkem času udomačil med zavednim obrtništvom in razpolaga trajno z nekim kadrom naročnikov, ki ga ne morejo pogrešati.

Kdor pozna razmere v obrtništvu, lahko razume, da se je moral list od svojega rojstva naprej stalno boriti z ogromnimi težavami, med katerimi finančne neprilike niso največje. Konkurenčna zavist, osebne ambicije in strankarska strast so mnogo neprijetnejši sovražniki glasila, katero je vendarle v kljub vsem oviram umelo do danes ohraniti svoj go-

spodarski, nestrankarski značaj in si ne le razširiti krog svojih zvestih prijateljev, marveč se tudi izpopolniti vsebinsko in v obsegu ter iz prvotnega mesečnika razviti v 14dnevnik. Zavedno slovensko obrtništvo se veseli razvoja svojega edinega strokovnega glasila in zvestega zagovornika, ki je vedno umel o pravem času in v pravi obliki zastaviti učinkovito besedo za zboljšanje obrtniških gospodarskih, socialnih, kulturnih in nacionalnih razmer. — Z.

Radio - Ljubljana

Sreda, dne 3. jan. 12: Citre, balalajke in mandoline (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored. — 13.20: Orgelski koncert (plošče). — 14.15: Vreme, borza. — 18: Mladinska ura; Ljubljano domačo knjigo (prof. Fr. Vodnik). — 18.20: K tretjemu božičnemu večeru (plošče). — 18.40: Načrtno gospodarstvo današnje Nemčije (inž. arh. Rado Kregar). — 19: Čas, vreme, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zvonjenje. — 20: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani; v I. odmoru: Glasbeno predavanje, v II. odmoru: Čas, vreme, poročila.

Ljutomeške novice

Napredovanje. V višjo položajno skupino je napredoval banovinski zdravnik g. dr. Pavel Sokolov.

S sreskega sodišča v Ljutomeru je premeščen k sreskemu sodišču v Radovljico sodnik g. Josip Fister. Ljutomerčani ga bodo ohranili v dobrem spominu.

Ideal.

Vojak (kuharici svoj ljubici): »Glej, Katrica, to ti je klobasa, da jo je veselje pogledati, in ljudje še trdijo, da ni več idealov na svetu!«

Volilni shod.

A.: »Katerega ste si izvolili pri zdajšnjem volilnem shodu za kandidata?«
B.: »Nobenega! A ven smo jih vrgli pet!«

Razno	AVTOMATIČNO TEHTNICO prodam. Nova vas. Prečna ul. 10. 19	Oddam SOBO IN KUHINJO Koroška c. 76. 21
PORTRETE legitimacije, povečanja izdeluje foto Elza Heric. Studenci, Dr. Krekova 8-I. 2	Skoraj nov, pogrezljiv SIVALNI STROJ madrace in dve omari napredaj. Koroška 6. trgovina. 25	SOBO IN KUHINJO čedno, Magdalenska ulica, blizu nove šole, oddam stalnemu nameščencu s 1. febr. Din 300.—. Dopisi s številom družine pod »Visoko pritičje« na upravo »Večernika«. 18
SPREJMEM DIJAKA Glavni trg 4 desno. 3	Sobo odda Sobico oddam GOSPODU Delavska 53. 57	Službo išče IŠČEM POSTREZBO imam lepa izpričevala, grem tudi kot privatna strežnica k bolniku. Slomškov trg 12. 5
TOPLE PERNICE IN ODEJE od tyrdke »Obnova« omogočijo udobno spanje. F. Novak, Jurčičeva 6. 7563	Stanovanje NA STANOVANJE IN HRANO poceni sprejem dva gospoda v lepo sobo sredi mesta Strossmajerjeva 3b. 24	Službo dobi POTNIKE za Maribor in okolico iščem. Obisk trgovcev in privatnikov. Dopise pod »Agilen« na upravo lista. 22
DENT. TEHN. HERIC LUDVIK za zobno zdravlilstvo in zobno tehniko Studenci pri Mariboru dr. Krekova 8-I. ordinira od 8.—12. in od 14.—18. ure. 9	Prodam OTOMANA omara, postelja, stenska ura, riube in drugo napredaj Ob jarku 6-I. 16	Sirite »Večernik«

Za plesna sezija svileno perilo, nogavice, rokavice, umetni nakit, plesne cvetlice

C. BUDEFELDT MARIBOR
Gosposka ul.

Žena

Sicer tudi lastna mati tepe in kaznuje, toda tako brez vzroka. Za to je treba res nečloveškega, trdega srea mačeha. Toda, čudno, otroci imajo mačeho radi. Tudi zvečer jim je skrivaj dala kruha in šele potem zganjice... Ko bi bila zlobna, tega gotovo ne bi storila! Čimbolj je premišljeval, tem bolj se mu je jasnila mačehina »brezsrčnost«. Ni moglo biti drugače, nego, da je Iva z bodečim trnjem budila otroke, da so jokali, ga je bilo sram, du... Ko si je to pojasnil, ga je bilo sram. Ko bi on zvečer ne mislil na popivanje, bi žena skuhalo juho. Toda on ni mislil na lačne otroke... »Ti si oče!« je čul očitane v duši, kakor bi mu to zaklicala pokojna žena. Sram ga je bilo ob misli, da se je pokazal takega pred ženo. S po-

kojnico sta se večkrat sprla radi malomarnosti; večkrat mu je očitala lenobo. Iva mu ni zinila še niti besede... V Štefanu se je zganila vest. Iva je prinesla zajutrk. Kje je vzela, kdo ve, skuhalo je juho, ne da bi možu kaj očitala. Štefanu ni dišalo čeprav je vstal lačen. Zamisljen je parkrat prekorail sobo — in začel iskati toplejše obutje. Začuden Ivi je dejal, da gre nekam na delo. Ko ga je vesela začela opravljati, se je pokazalo, da so bili škornji za nič. V takih ni mogel iti lomiti ledu, nitj »stat pod zid« kakor postrešček v mestu. Štefan je bil žalosten, čeprav bi ga ta ovira še večeraj razveselila. »Veš kaj?« se kmalu oglasi Iva. »Danes ne idi nikamor, raje pazi na otroke. Jaz pa stečem domov; pri nas se gotovo najdejo kakj čevlji po očetju...«

Hipoma je bila pripravljena za odhod. Štefan je opazil, da tudi ona nima bogve kako trdnih čevljev. Prazniških čevljev, ki jih je imela za poroko, vendar ni mogla obuti. Štefan se je oženil v sponjenih. Imela pa je dober kožuh in mraza se ni bala. Štefan, ki se je spomnil, da bo morala žena hoditi po pustem polju in gorovju tri ure tja in tri ure nazaj, jo je v duhu pomiloval. Zato pa bo on sedel ves dan na tonlem. A Iva prinese gotovo tudi kaj za pod zob. Bilo je še precej do večera, ko se je žena vrnila. Res, ni prišla prazna. Prinesla je graha in zabele. Razveseljen mož je, ko je videl hrano, ki bo zadoščala za nekoliko dni, skoro obžaloval, da je prinesla tudi škornje. Ko pa jih je zvečer pomiril, je bil vesel tudi škornjev. Že dolgo ni imel tako dobrih! Niso bili sicer novi, toda dosti veliki in dobri. Hote alj neho-

te se je sprijaznil z mislijo, da bo jutri treba na delo. Zgodaj, ko se je obuval, se je pri njem oglašil boter Hartek. Hotela sta skupaj lomiti led za krčmarjevo ledenico. Kakor je v navadi si je ogledal škornje, popital usaje, ga poskusil z roko od znotraj in ga začuden vprašal, kje je dobil te škornje. »Včeraj mi jih je žena prinesla z doma. So baje še njenega očeta...« »Ba, kateroga...!« se nasmeje Hartek. »To so moji škornji. Prav za prav so bili moji. Dal sem jih napraviti pri Šilu v mestu, toda bili so premajhni, in tudi napako imajo, torej sem mu jih vrnil. Raje sem izgubil goldinar... Lahko bi vam jih dal ceneje...« (Daje.)

Spomnite se CMD!